

האם הפונקציה הבאה דיפרנציאבלית בנקודה $(0, 0)$

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^3}{x^2+y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

פתרון: ראשית נבדוק אם קיימים f_x, f_y בנקודה $(0, 0)$:

$$\begin{aligned} f_x(0, 0) &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(t, 0) - f(0, 0)}{t} \\ &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\frac{t^3}{t^2+0^2}}{t} \\ &= 1 \end{aligned}$$

1

$$\begin{aligned} f_y(0, 0) &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(0, t) - f(0, 0)}{t} \\ &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\frac{0^3}{0^2+t^2}}{t} \\ &= 0 \end{aligned}$$

לכן המישור המשיק בנקודה $(0, 0)$ הוא

$$\begin{aligned} z &= f_x(0, 0)x + f_y(0, 0) + C \\ &= x + C \end{aligned}$$

נציב את הנקודה $(0, 0, f(0, 0)) = (0, 0, 0)$ במישור לקבל

$$0 = 0 + C$$

ולכן המישור הוא $z = x$.

כעת נבדוק האם f דיפרנציאבלית ב $(0, 0)$. נבדוק האם הגבול

$$\lim_{(h,k) \rightarrow (0,0)} \frac{f(h, k) - f(0, 0) - h}{\sqrt{h^2 + k^2}} = \lim_{(h,k) \rightarrow (0,0)} \frac{\frac{h^3}{h^2+k^2} - h}{\sqrt{h^2 + k^2}}$$

קיים ושווה לאפס. נבחר מסלול $(h, k) = (t, t)$ כאשר $t \rightarrow 0^+$

$$\begin{aligned} \frac{\frac{h^3}{h^2+k^2} - h}{\sqrt{h^2+k^2}} &= \frac{-hk^2}{(h^2+k^2)\sqrt{h^2+k^2}} \\ &= -\frac{t^3}{(t^2+t^2)\sqrt{(t^2+t^2)}} \\ &= \frac{t^3}{(2t^2)\sqrt{2t^2}} \\ &\stackrel{t \geq 0}{=} \frac{t^3}{2\sqrt{2}t^2 \cdot t} \\ &= \frac{1}{2\sqrt{2}} \end{aligned}$$

ולכן הגבול לא שואף לאפס.